

Secretariaat:
Postbus 1206
3330CE Zwijndrecht
Tel. 078 610 18 79

INHOUDSOPGAVE

	PAG.
VOORWOORD	2
SAMENSTELLING VAN HET BESTUUR	3
BELEIDSPAN VAN DE STICHTING N&LZW	4
WERKGROEP 'T WEETPUNT	5
WERKGROEP GASTVROUWEN EN -HEREN	6
WERKGROEP RUIMTELIJKE ORDENING	8
VERSLAG WEBSITE WWW.NATUUR-ZW.NL	9
NATUURACTIVITEITEN VOOR DE JEUGD	12
FLORA EN FAUNA WERKGROEP ZWIJNDRECHTSE WAARD	14
WERKGROEP NATUURONDERHOUD ZWIJNDRECHTSE WAARD LOCATIE: WAALPAD	19
VOGELWERKGROEP ZWIJNDRECHTSE WAARD	20
WERKGROEP PUBLICITEIT	22
SPONSORING BLIJFT HARD NODIG	23
OVERGENOMEN UIT HET JAARVERSLAG VAN DE VERENIGING ARBORETUM MUNNIKE PARK	24
FINANCIEEL VERSLAG 2017	27
BEGROTING 2018	33
TOELICHTING FINANCIEEL VERSLAG 2017 EN BEGROTING 2018	34
VERSLAG CONTROLECOMMISSIE	35

VOORWOORD

VOORWOORD

Geachte lezer van ons Jaarverslag,

Dank voor uw interesse in wat ons in 2017 heeft bezig gehouden. Met ruim honderd vrijwilligers hebben we ons weer ingezet voor de natuur en het landschap in onze Zwijndrechtse Waard. U kunt van de diverse werkgroepen lezen waar de aandacht dit jaar naar is uitgegaan.

Centraal in onze activiteiten heeft vooral de VERNIEUWING van het WEETPUNT gestaan. Onder de bezielende leiding van Ron Stevense is een team van hardwerkende vrijwilligers vele maanden bezig geweest om van ons ruim 25-jaar oude informatiecentrum weer een mooi/functioneel ontmoetingsruimte te maken.

Er is veel gesloopt, gesjouwd, afgevoerd, gewijzigd, vernieuwd, uitgebreid en ruimer gemaakt.

We hebben in 2017 helaas moeten woekeren met het beschikbaar stellen van de ruimte in 't Weetpunt. Dat is ook de reden van het wat lagere bezoekerscijfer bij de diverse activiteiten. Maar nu we een paar maanden gebruik gemaakt hebben van deze vernieuwde accommodatie merken we dat de bezoekers er erg enthousiast over zijn en weer graag komen.

Een compliment voor allen die hieraan hebben meegewerkt!

Tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst heb ik een overzicht van de activiteiten van onze Stichting mogen tonen. En met ons kwartaalblad "Wetenswaard" en de immer actuele website www.natuur-zw.nl proberen we iedereen in de Zwijndrechtse Waard op de hoogte te houden van wat we aan het doen zijn. Daarbij hopen we dat er steeds meer vrijwilligers met ons mee willen doen. U bent van harte welkom!

Dank nogmaals aan alle vrijwilligers en aan de mensen die ons werk financieel suppoorten.

Zwijndrecht, april 2018

Wim Los, voorzitter

Samenstelling van het Bestuur

In 2016 vergaderde het Algemeen Bestuur van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard 6 maal. Deze vergaderingen vonden plaats in 't Weetpunt.

Het Dagelijks Bestuur vergaderde veertien dagen voorafgaande aan de Algemene Bestuursvergadering .

Samenstelling Dagelijks Bestuur

Dhr. W.T. Los	voorzitter
Dhr. C. Roosendaal	secretaris
Dhr. G.P. de With	penningmeester

Samenstelling Algemeen Bestuur

Dhr. W.T. Los	voorzitter
Dhr. C. Roosendaal	secretaris/ werkgroep sponsoring
Dhr. G.P. de With	penningmeester
Mw. L. van der Lans-Exler	werkgroep Natuuractiviteiten
Dhr. R. Stevense	Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard
Dhr. M.C. de Bruin	werkgroep Ruimtelijke Ordening
Dhr. J.A. de With	werkgroep 't Weetpunt
Dhr. J. Rozendaal	werkgroep Website
Dhr. H. Stoffer	VMBH Heerjansdam

Beleidsplan van de Stichting N&LZW

De Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard heeft tot doel het behouden, stimuleren en coördineren van activiteiten van organisaties die zich bezig houden met de natuur en het landschap in de Zwijndrechtse Waard.

De Stichting maakt daarbij gebruik van het informatie- en bezoekerscentrum 't Weetpunt, gelegen in het Munnikepark. Zij doet dit samen met de Vereniging Arboretum Munnike Park.

De Stichting geeft informatie over de natuur en het landschap in de Zwijndrechtse Waard. In 't Weetpunt worden regelmatig tentoonstellingen gehouden op het gebied van natuur, landschap en milieu.

Ook wordt het vogelbestand in dit gebied nauwlettend gevolgd.

Vanuit 't Weetpunt worden in samenwerking met IVN Dordrecht (Instituut voor natuur-educatie en duurzaamheid) buitenschoolse NME -activiteiten georganiseerd en aan volwassenen verscheidene cursussen onderwezen.

De Stichting geeft educatie aan jong en oud op verscheidene locaties in Zwijndrecht, Heerjansdam en Hendrik Ido Ambacht. Meer in het bijzonder worden alle basisscholen in de Zwijndrechtse Waard in de gelegenheid gesteld om praktische natuurlessen te volgen.

De Stichting wil betrokken zijn bij de inrichtingsplannen van de Zwijndrechtse Waard en bij het tegengaan van ontwikkelingen die de natuur en het landschap van de Zwijndrechtse Waard bedreigen.

Om alle doelstellingen te realiseren streeft de Stichting naar nauwe samenwerking met diverse overheden, in het bijzonder met de gemeenten Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht en met organisaties die zich bezig houden met natuur, landschap en milieu in Nederland.

Jaarverslag 2017 Werkgroep 't Weetpunt

Zwijndrecht, 10 februari 2018

De eerste helft van 2017 stond vooral nog in het teken van de interne verbouwing in natuurinformatiecentrum 't Weetpunt. Er is enorm veel werk verzet wat voornamelijk door vrijwilligers is uitgevoerd onder aanvoering van Ron Stevense (coördinator verbouwing). De volgende zaken zijn aangepakt:

- Alle verlichting in het pand is vervangen door led verlichting.
- Informatiepanelen voor de wanden zijn opgehangen en afgewerkt.
- Er zijn verplaatsbare vlechtwerkschermen opgehangen t.b.v. expositiemateriaal.
- Er is een “vast” deel ingericht met opgezette dieren en andere materialen.
- Er zijn diverse tv's opgehangen, waar films en informatie op getoond kunnen worden.
- Er is een nieuwe boekenkast geplaatst.

Op 2 september is 't Weetpunt officieel weer geopend voor het publiek. Dit was een zeer geslaagde en feestelijke bijeenkomst. De officiële handelingen werden verricht door wethouder Jacqueline van Dongen. Zij opende die middag onder belangstelling van vele vrijwilligers en diverse genodigden het rolluik, waarna een ieder de vernieuwde binnenzijde kon bewonderen. Onder het genot van een hapje en een drankje werden de vrijwilligers, die geholpen hadden met de verbouwing, in het zonnetje gezet. Supervrijwilliger Ron Stevense ontving zelfs een onderscheiding van de gemeente Zwijndrecht. Hij kreeg “de heugel” opgespeld door de wethouder.

Gastvrouwen en -heren

Wil Haverdings coördineert de groep gastvrouwen en -heren en zorgt voor de roosters. Zij heeft in 2017 weer 2 bijeenkomsten georganiseerd waarbij de aanwezigen voorzien werden van informatie die van belang is voor de gastvrouwen en -heren. Daarnaast was er de gelegenheid om elkaar te spreken.

Rolverdeling

Cees de Baat regelt de planning van 't Weetpunt, denk daarbij aan bijhouden agenda, contact met groepen en organisaties die 't Weetpunt reserveren voor hun bijeenkomsten etc. Harrie coördineert de overige zaken, zoals het doen van inkopen, technische problemen (laten) oplossen, contacten onderhouden met de interne werkgroepen van de stichting.

Plannen voor 2018

In 2018 zullen we nog wat restpuntjes van de verbouwing afronden. Daarnaast willen we de zolder verder opruimen en beter indelen t.b.v. opslag van materialen e.d. Ook gaan we weer aan de slag om iets met wisselexposities te gaan doen.

Afsluitend wil ik wederom alle vrijwilligers die het afgelopen jaar bijgedragen hebben aan de vele activiteiten hartelijk bedanken voor hun inzet en ik hoop dat wij dit in 2018 op eenzelfde enthousiaste manier kunnen voortzetten.

Beheerders 't Weetpunt

Cees de Baat en Harrie de With

Jaarverslag 2017 gastvrouwen/gastheren

Het jaar 2017 zijn we begonnen met 20 enthousiaste gastvrouwen en –heren (GHV), voldoende om 3 dagdelen per week probleemloos 't Weetpunt open te stellen. Halverwege het jaar is José van Joolingen gestopt vanwege haar baan. Met een extra dienst van diverse mensen is haar vertrek opgevangen.

De, in oktober 2016 in gang gezette, verbouwing van 't Weetpunt zorgde de eerste 2 maanden van 2017 voor zoveel stof en rommel, dat besloten werd het gebouw voor het publiek gesloten te houden.

In maart zijn de gastvrouwen en- heren weer begonnen.

Medio april was het gebouw al zo toonbaar dat besloten is extra open te gaan op 2^e paasdag.

Een stralende dag, voorjaarsbloemen en bijna 100 bezoekers – de moeite waard.

In het verbouwde Weetpunt is het een genoegen om gastvrouw/-heer te zijn door o.a. de verworven ruimte en het licht.

In het verslagjaar zijn er geen exposities meer in 't Weetpunt geweest.

Een werkgroep beraadt zich over “hoe verder “ in de vernieuwde ruimte.

In 2017 zijn de gastvrouwen en -heren 2 x bij elkaar geweest.

Doelen: informatie uitwisselen en afspraken maken.

Informatie over activiteiten, veiligheid, folders, wandelingen etc. zijn terugkerende punten.

Het was fijn dat de werkgroep Munnikepark een lijst met de namen van de geplante eenjarigen in een perk had gezet. Veel bezoekers vragen een naam om bijv. zelf de plant aan te schaffen.

De gastvrouwen/- heren hebben het afgelopen jaar bij elkaar 1294 volwassenen en 559 kinderen ontvangen – totaal 1853 bezoekers. (2036 in 2016)

Ten opzichte van 2016 is er een stijging van volwassenen op zondag (+257) en een behoorlijke daling van bezoekers op zaterdag (- 438, onder wie 296 kinderen).

De aantallen op woensdag zijn ongeveer gelijk gebleven.

In 2018 hopen we zonder onderbrekingen ons vrijwilligerswerk te continueren.

Met dank aan de inzet van alle vrijwilligers.

Wil Haverdings
coördinator GVH
15 februari 2018

BEZOEKERSAANTALLEN 't WEETPUNT 2017

maanden	zaterdag		zondag		woensdag				totalen	
	volw	kind	volw	kind	volw	kind			volw	kind
januari										
februari										
maart	21	7	84	16	31	21			136	44
april	34	19	171	32	20	31			225	82
mei	48	24	51	6	36	30			135	60
juni	19	6	37	4	22	25			78	35
juli	32	4	63	8	35	37			130	49
augustus	24	5	99	15	16	7			139	27
september	26	17	63	15	51	55			140	87
oktober	17	22	96	5	25	33			138	60
november	16	10	34	10	53	58			103	78
december	17	17	30	3	13	17			60	37
totaal										
Totaal	254	131	738	114	302	314			1294	559

Jaarverslag Commissie Ruimtelijke Ordening 2017

Het jaar 2017 is in Zwijndrecht niet gekenmerkt door ontwikkelingen op het gebied van Ruimtelijke Ontwikkeling die een negatieve invloed hadden op de aanwezige natuur.

Het Develbos fase 3 ontwikkelt zich net als het Waalbos in positieve zin. Bij de opening van het Waalbos in mei zijn leden van de Werkgroep aanwezig geweest.

Ook het werk van de landinrichtingscommissie is gevolgd door bij de bijeenkomsten van deze Commissie aanwezig te zijn.

De voorgenomen invulling van de omgeving van het zogenaamde ‘Peerenlaantje’ is gevolgd door aanwezig te zijn bij de betreffende bijeenkomsten en te participeren in de discussie.

In december heeft de werkgroep voor die leden van de Stichting die geïnteresseerd waren, een bijeenkomst georganiseerd over de ontwikkelingen rond de Omgevingswet.

In de toekomst zal er op het gebied van de leefomgeving veel veranderen. We gaan van 26 wetten naar 1 wet voor de hele leefomgeving. Ook van meerdere bestemmingsplannen naar 1 omgevingsplan. Om te komen tot een omgevingsplan zal er een omgevingsvisie voor Zwijndrecht moeten komen, waarin natuur, groen en recreatie ook hun plaats moeten krijgen.

In 2018 zal de gemeente het proces starten om te komen tot een omgevingsvisie. De werkgroep zal daar in participeren en zo haar inbreng hebben.

De ontwikkelingen bij het Recreatieschap zijn gevolgd, maar die hebben niet geleid tot actie vanuit de werkgroep. Tot nu toe blijft het gevoerde beleid in Zwijndrecht in stand.

De discussie die in 2016 is gevoerd over eventuele plaatsing van windmolens in Zwijndrecht, heeft zich in 2017 niet herhaald, hoewel de provincie nog steeds een ander standpunt kan innemen dan de gemeente.

Samenstelling commissie RO :

voorzitter Martin de Bruin, Secretaris Willem Monshouwer, Hans Stoffer, Ad Kleiberg, Herman Korff, Wouter Nugteren.

*1 maart 2018,
Martin de Bruin*

Jaarverslag 2017 website www.natuur-zw.nl

Doel van de site: van zowel de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard als die van de Vereniging Arboretum Munnike Park de doelstellingen “bijdetijds” uitdragen. Voor SN&LZW is dat afgelopen jaar gelukt. Voor de VAMP niet zo. Dat heeft te maken met het feit dat de mensen van de VAMP liever een eigen website willen. Die wens respecteren we, maar het komt niet echt van de grond. Erg jammer. <http://www.arboretummunnikepark.nl>. Als men toch van de bestaande website gebruik wil maken, staan we daar volledig voor open. Pagina's voldoende en zo niet, maken we die er bij. De rek is er nog lang niet uit. Welkom.

Internet is een uitstekend hulpmiddel, maar de methode is passief. De info staat op het World Wide Web, maar je moet er zelf naar op zoek. Het is aan te bevelen om bij alle berichten die op een andere manier naar buiten gaan, via “Wetenswaard”, via de pers of anderszins, de website aan te prijzen: een zinnetje “*bezoek ons ook op de website www.natuur-zw.nl*” onder aan alle brieven etc. zou daarbij van nut kunnen zijn. Dat gebeurt gelukkig steeds meer. Voor de Vereniging zowel als voor de diverse werkgroepen geldt: berichten op de website plaatsen? Een mailtje naar web-redactie@natuur-zw.nl is voldoende. Alle relevante informatie wordt dan z.s.m. opgenomen in de berichten of de daartoe geëigende pagina's en - voor zover van toepassing - in de kalender geplaatst. Plaats genoeg.

Op de website plaatsen we allerlei berichten te plaatsen, waarmee mensen, vrijwilligers van de Stichting en de Vereniging, deelnemers aan evenementen en andere bezoekers van het Arboretum en 't Weetpunt hun voordeel kunnen doen. Korte berichten kunnen sowieso worden afgedrukt – als men dat wil. Ook langere. Die worden soms – niet altijd - in een pdf ter beschikking gesteld. We proberen ook relevante info te geven over de Hooge Nesse Polder. SHNV heeft inmiddels een eigen site, maar als er berichten zijn die voor SN&LZW evengoed belangrijk zijn, proberen we daar aandacht aan te geven.

Er zijn nu 3 personen met auteursrechten: Hans Stoffer, Jacques Rozendaal en Harrie de With. Van die drie is Jacques de meest aangesprokene. Hans is vooral voor technische vragen, zoals het doorsturen van mail via de mailadressen. Harrie is echt manusje van alles, behalve voor berichten etc. is hij ook technicus. Samen met Hans is dat een goede combinatie.

Het is de kunst om de website zo doorzichtig en toegankelijk mogelijk te maken voor de bezoekers, ook als ze digitaal niet veel ervaring hebben. Daarom is het welkomstbericht op de homepage kort en bondig. De logo's en foto's bevatten links naar andere pagina's op de site. Omdat er wel eens berichten zijn die extra aandacht verdienen plaatsen we die 'sticky', dat wil zeggen eerder dan het welkomstbericht. We verwachten dat bezoekers gaan scrollen. Wees niet benauwd om ergens op te klikken. Kapot gaat er niets. Voor verbeteringen zijn we altijd in. Wie suggesties heeft: schroom niet.

Voor degenen die op papier willen zien wat er op de site aan informatie is te vinden, is er een LEESWIJZER. Een document van 2 pagina's in pdf, en afdrukbaar. Geeft een goed overzicht van de indeling van de site. *De laatste bijgewerkte is van februari 2018.*

De samenwerking tussen Jacques en Cees de Baat voor wat de agenda betreft, verloopt goed. Cees is als beheerder van 't Weetpunt verantwoordelijk voor de agenda waarop de gebruikers van 't Weetpunt worden weergegeven. Aan het begin van elke maand stuurt hij zijn meest actuele versie, die Jacques dan weer kan verwerken in de agenda op de site. Maar....Cees is degene die de finesses kent, de site kan niet voor 100% de informatie foutloos weergeven.

In de "sidebar" verschijnen de 1ste vijftientig aankomende evenementen. Soms is daar extra informatie aan gekoppeld. Door aan te klikken kan dat worden gelezen. Als het geplande tijdstip van een evenement voorbij is, wordt de kalender op de sidebar automatisch aangepast. Evenementen verder in de toekomst kunnen worden gelezen onder de kop "kalender".

Met nadruk willen we er op wijzen dat de web-redactie afhankelijk is van de informatie die vanuit de Stichting en Vereniging wordt aangeboden. Als men ontdekt dat informatie op de site niet meer up to date is of om inhoudelijke redenen moet worden aangepast, kan dat te allen tijde via de mail worden aangeboden. Het streven is om een en ander dan zo spoedig mogelijk te verwerken.

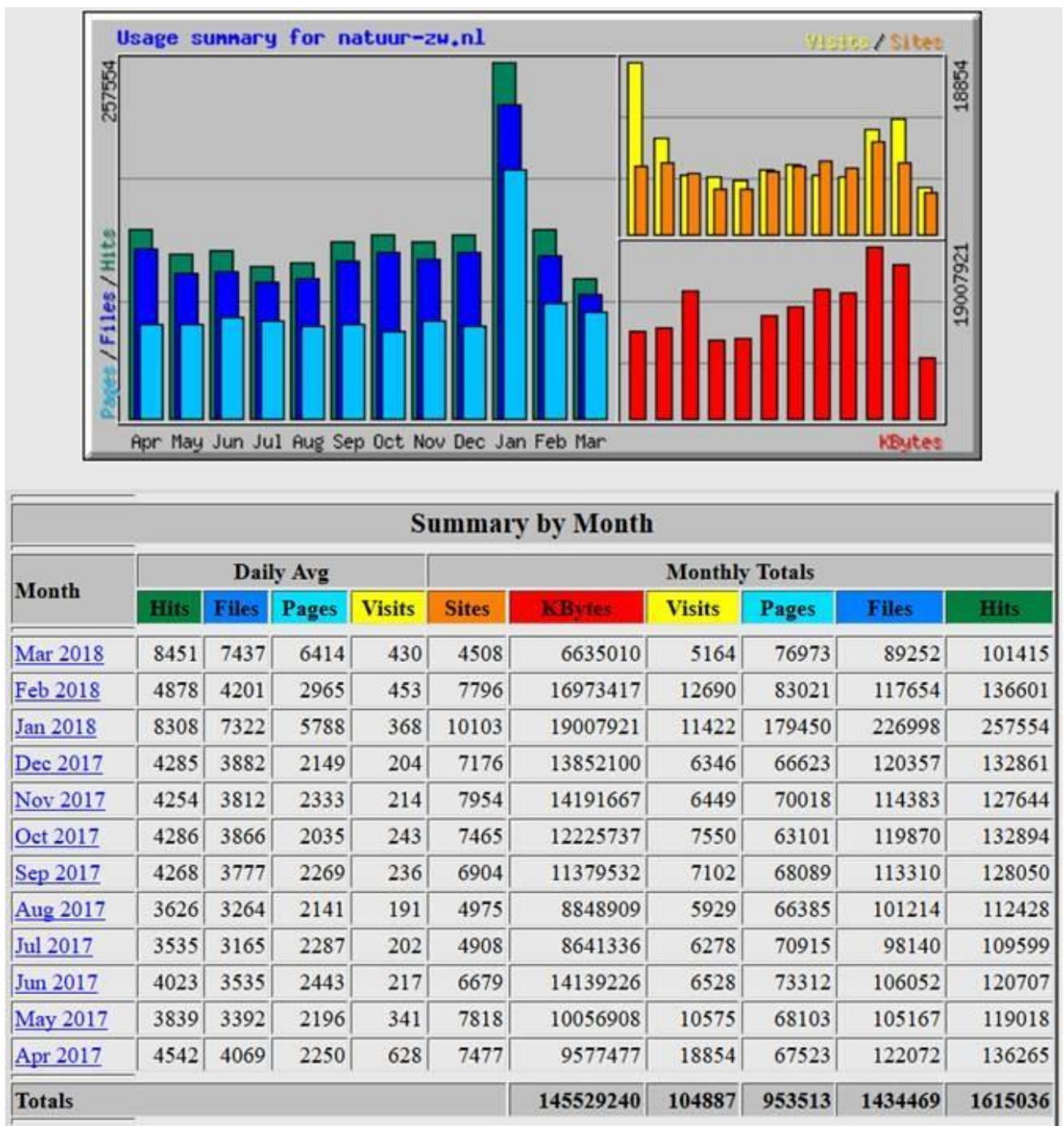
Ten slotte. De web-redactie heeft met plezier aan de website gewerkt.

De tellerstand op de dag van schrijven, is t.o.v. vorig jaar opgelopen met 754.547 hits tot maar liefst 2.391.718. Is dat wat!

Dat gaat over het aantal hits. Dat is iets anders dan het aantal bezoekers, zoals je in onwetendheid zou kunnen denken. Aan een teller die individuele bezoekers telt, of aangeeft met hoeveel bezoekers u op de website aan het kijken bent, zijn we nog niet toegekomen.

Hieronder de grafiek van afgelopen jaar:

PS. Harrie de With heeft een Facebook pagina aangemaakt. Via een link bovenaan in de sidebar is die aan te klikken. Een moderne digitale uitbreiding!

12 maart 2018

Hans Stoffer, Harrie de With en Jacques Rozendaal.

Mail adres: web-redactie@natuur-zw.nl

Jaarverslag 2017

NATUURACTIVITEITEN

In samenwerking met de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard en IVN Dordrecht

In 2017 ontvingen we 3958 leerlingen onder schooltijd van de scholen uit Zwijndrecht en Hendrik-Ido-Ambacht voor natuureducatie. Bij 't Weetpunt. Kiboehoeve, Hooge Nesse, Frelustal, Sophiapolder.

- BSO Yes: 12 keer op woensdagmiddag/ 240 deelnemers
- Kinderdagverblijf Pit woensdagochtend 6 keer 60 kinderen
- Scharrelkids op zaterdag 9 keer ontvangen/ 150 kinderen
- Scharrelkids op woensdagmiddag 11 keer ontvangen/ 150 kinderen
- Wandelingen voor groepen georganiseerd.
- Kinderverjaardagen in de natuur verzorgd.
- Bibliotheek Zwijndrecht 3 middagen natuurmiddag
- Bibliotheek Ambacht 3 middagen: natuurmiddag
- Hooge Nesse: In samenwerking met Hatrick 2 keer jeugd ontvangen
- Ouderen ontvangst in 't Weetpunt 4de woensdag in de maand. Janneke Petter met vrijwilligers ontvangen de ouderen

3 jan. Workshop Bibliotheek aan zet Zwijndrecht uilenballenpluizen 20 deelnemers

4 jan Bibliotheek Ambacht presentatie activiteiten in 't Weetpunt.

16-2 Start IVN Schoolgidsencursus

8 theorie lessen, 7 praktijk lessen 10 cursisten.

Docenten. Leo Jansen, Marionnel Meijer, Marja Hendriks, Attie Zandee, Madelon Meijer, May Verstappen, Helene Toepoel .

18 februari: Huttenbouwen in het Develgebied:60 deelnemers jeugd en ouders

May Verstappen heeft de takken gehaald bij Wout Groenendijk.

28 febr.Bibliotheek aan zet in Zwijndrecht "Help de vogels de winter door"

Maart gestart met scholen ontvangst uit Zwijndrecht en Ambacht/2897 leerlingen.

3 mrt Hooge Nesse Samen met Hattrick natuuractiviteit vakantie actie

2 mrt Bibliotheek Ambacht “Uilenballen pluizen”

6 mrt Overleg met Beheerder Kiboehoeve Quirijn van den Bosch voor start nieuwe seizoen

18 mrt Opstap met de boswachter op de Hooge Nesse

22 mrt Boomplantdag: School de Steenenkamer groep 7/8

Boomfeestdag 22 maart 2017

Programma:

- **11.00 uur:** door Connie van Schaik, Averine Vreugdenhil
Aankomst kinderen van de Steenenkamer bij de tent (zie voor locatie bijgevoegd kaartje). Wethouder Jacqueline van Dongen zal daar de kinderen verwelkomen met een korte speech (max. 5 minuten).
- **11.15 uur:** Na de korte speech van Jacqueline van Dongen zingen de kinderen het Boomfeestlied, middels een mobiele geluidsinstallatie en een microfoon (meegebracht door Janine) waarmee het bomenlied ten gehore kan worden gebracht.
- **11.30 uur:** Jacqueline van Dongen zal samen met enkele kinderen van de Steenenkamer de kuilen voor de bomen graven, de bomen planten en de kuilen weer dichtgooien. De mannen van de gemeentewerf zullen de kinderen hierbij assisteren.
- **12.15 uur:** Kinderen verzamelen zich weer bij de tent. Hier wordt warme chocomel uitgedeeld, en een sleutelhanger aan de kinderen. Jacqueline bedankt de kinderen, leerkrachten en IVN schoolgidsen, de aannemer en de mensen van de werf voor hun inzet.
- **12.30 uur:** Einde boomfeestdag.

21 april Vrijdagmiddag: De voorzitter van de VAMP de heer J. Beerentemfel laat de paddenpoel dicht gooien met een paar kub overtollig aarde uit het park **zonder overleg**. We komen in grote problemen met onze programma's voor de scholen en in “de week van ons water die aankomt.”

Bibliotheek Zwijndrecht Ambacht.

6 keer namens de Stichting natuuractiviteit in ‘de Bibliotheek Zwijndrecht en Ambacht verzorgd door Attie, Helene en Lidy

Week 22: programmaboekjes scholen 2017-2018 gepresenteerd

Week 23: inschrijfformulieren naar alle scholen verzonden.

Week 25: alle inschrijfformulieren opgehaald door de IVN Schoolgidsen

Week 27: rooster naar scholen verzonden.

Voor sept. okt./1061 leerlingen aangemeld

10 juni /Diploma IVN Voorzitter Heer Frans Beuvers rijkt de diploma's uit aan 8 geslaagde IVN Schoolgidsen, en deze geslaagden gaan nu met de scholenontvangst, in de natuur meedoen.

26 Augustus Zomerparkdag in H.I.Ambacht.

Gesprek met de Gemeente H.I. Ambacht over samenwerking J S Park. September opening verbouwde Weetpunt. De jeugd ontvangt het boekje “Groen Topper” Kidspaspoort.

7 oktober Duurzaamheid dag: Attie schoolgids met IVN Schoolgidsen verzorgen samen met de Stichting een kraam in de Walburg.

19 okt. Kennis gemaakt met de nieuwe boswachter Geert Jan Rozendaal, boswachter Regio Voorne Putten/ IJsselmonde g.rozendaal@staatsbosbeheer.nl tel 0683200831
natuurwerkdag 4 november besproken

20 okt. Geocache wandeling op de Hooge Nesse verzorgd door Attie en Helene.

25 oktober Week van ons water.

Een Levend ganzenbordspel aangeboden “Alles over ons water”
Fietstocht rondom de Zwijndrechtse Waard aangeboden.

2 November: Overleg met Staatsbosbeheer, Marlies Dings, Lamila Rabhi provinciaal adviseur “natuursprong” activiteit op de Hooge Nesse samen met Voorzitter Wim Los, Hans Bakker, Attie Zandee en Lidy van der Lans-Exler.

14 November: Overleg met Patricia van Vliet Hatrick sport en Barbara Bartens gemeente Zwijndrecht samen met Attie Zandee, natuuractiviteit verzorgen voor de kidsclub van Diverz en Xiejezo. In de toekomst: start december 2017.(na overleg Stichting) wachten op meer info over verzekering.

8 december kerstboom geplaatst in samenwerking met Marco van Kempen.

20 december. Kerstwandeling met lampions langs Dick Bruna vertellingen in het Arboretum veel belangstelling.

20 december overleg bij de Gemeente Zwijndrecht met Barbara Bartens over inzet van de Stichting bij Toppie. Onder de naam van de SN&LZW gaan wij natuuractiviteiten doen bij Toppie.(afd. Gemeente Zwijndrecht)

De penningmeester van de Stichting krijgt een nota om de declaraties te versturen naar de Gemeente Zwijndrecht.

Dankzij de inzet en ook de ervaring van onze vrijwilligers en IVN Schoolgidsenwerkgroep waren we in staat om voor een gevarieerde doelgroep een aansprekend natuurprogramma aan te bieden.

Voor 2018 hebben we met elkaar een mooi programma samengesteld voor de Scharrelkids op zaterdag en de woensdagmiddag die verwerkt is in een prachtige folder.

Voor de scholen: zie programma boekje.

Namens: SN&LZW in samenwerking IVN Dordrecht.

*Coördinator: Lidy van der Lans-Exler
Lidyexler777@gmail.com*

Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard

JAARVERSLAG 2017

Zwijndrecht, januari 2018

Bij de Flora en Fauna Werkgroep wordt het bestuur gevormd door Ron Stevense, Evert Stege en Harrie de With, respectievelijk coördinator, assistent coördinator en secretaris.

Dit is de derde editie van het jaarverslag dat onder de naam **"Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard"** wordt gepubliceerd.

De Flora en Fauna Werkgroep bestaat momenteel uit twee subwerkgroepen:

- ❖ Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard
 - Locatie Hooge Nesse/Veerplaat
 - Locatie Waalpad
- ❖ Vogelwerkgroep Zwijndrechtse Waard
- ❖ We zijn bezig een zoogdierengroep te maken. Of dit lukt blijkt in 2018 (we zijn in gesprek met een ecooloog)

Wederom heeft de Flora en Fauna Werkgroep actief meegewerkt aan de Zomerparkdag in Hendrik Ido Ambacht en de "Dag van de duurzaamheid" in Zwijndrecht d.m.v. een stand waarin o.a. voorlichting werd gegeven over de gehele Flora en Fauna Werkgroep.

Nieuwsbrief

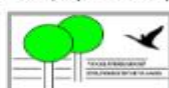
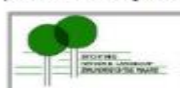

1	Column/ Colofon
2	Excursies en vrijwilligers werkzaamheden
3	Info Werkgroepen
4	Foto's in beeld
5	Mededeling 50 jaar halsbandparkieten in Nederland
6	Jaar van de huiswaluw
7	Winterrust lang zo gek niet
8	Kleine zwaan op doortrek
9	Hazelaars en elzen bloeien vroeg
11	Nachtvinderjaar 2017
12	60 procent essentaksterfte.nu meldingen betreft zieke bomen
14	Kort bericht
15	Vrijwilligers gevraagd

Inmiddels is voor de Flora en Fauna Werkgroep de nieuwsbrief het belangrijkste communicatieorgaan. Deze nieuwsbrief verschijnt eenmaal per 10 dagen.

Flora en fauna Zwijndrechtse Waard

(Onderdeel van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard)

ALGEMEEN:

Ledenbestand:

Eind 2017 bestaat de vogelwerkgroep uit 17 genoteerde leden en geïnteresseerden. In de Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard is het aantal leden gewijzigd. De Werkgroep Natuuronderhoud telt 25 genoteerde leden (Hooge Nesse + Waalpad). Dit betekent dat de Flora en Fauna Werkgroep momenteel in totaal 42 vrijwilligers heeft. Dit aantal is iets gedaald in 2017 t.o.v. 2016.

WERKGROEP NATUURONDERHOUD ZWIJNDRECHTSE WAARD

LOCATIE: HOOGE NESSE/VEERPLAAT

Bij de Flora en Fauna Werkgroep wordt de leiding gevormd door Ron Stevense als coördinator en Evert Stege als assistent coördinator.

Deze werkgroep heeft tot taak het onderhouden van natuurgebieden in de Zwijndrechtse Waard. We zijn op 1 oktober 2014 begonnen met werkzaamheden in de Hooge Nessepolder en sinds 1 januari 2015 doen we ook werkzaamheden op de Veerplaat. Deze werkzaamheden worden met een frequentie van elke tien dagen uitgevoerd. Dit betekent dat er per jaar minimaal 30 keer wordt gewerkt. Dit om en om op zaterdag- en op woensdagmorgen. Tussentijds zijn er ook werkzaamheden door diverse leden van de werkgroep. Inmiddels is er een plan waarmee is begonnen om beperkt op elke woensdagmorgen werkzaamheden te verrichten, zoals onderhoud gereedschap en klaarzetten van materiaal voor de werkdagen maar ook beheerswerkzaamheden. De werkgroep heeft in totaal aan minimaal **1058 uur** bijgedragen in 2017. De werkzaamheden worden vastgelegd in een logboek waarvan kopieën naar Staatsbosbeheer en SHV gaan. Door een subsidie zijn we in staat professioneel gereedschap te kopen en werkgroep leden cursussen aan te bieden, waar ook dit jaar weer gebruik van is gemaakt.

De structuur van de groep is gebleven zoals deze ook was in 2016. Ron Stevense is coördinator, Evert Stege is assistent-coördinator en Jaap Sluijter is materiaalman. Het smoelenboek is in 2017 geactualiseerd omtrent de verantwoordelijkheden en welke certificaten een ieder heeft. De werkgroep zelf heeft ongeveer 12 vaste leden. Dit aantal groeit langzaam. We willen maximaal 20 personen vanwege overzicht en veiligheid. Dit blijkt een moeizaam traject te zijn. Er zijn wel aanmeldingen maar het komen voor een eerste keer blijkt een drempel te zijn.

Het gebied Hooge Nesse/Veerplaat wordt in overleg met de eigenaar NRIJ opengehouden van bomengroei, beheer van ruigten en rietvelden. Ook zijn we met een specifiek beheerproject bezig die de vlinder- en insectenstand moet verbeteren. Dit gaat volgens de methode “sinusmaaien”.

Per 1 januari 2017 is de beheerstatus van de GZH overgedragen aan Staatsbosbeheer. Deze nieuwe samenwerking liep wat stroef door de vele personele wisselingen bij Staatsbosbeheer maar we gaan ervan uit dat dit probleem spoedig wordt opgelost.

Wederom hebben de vrijwilligers van deze werkgroep een mogelijkheid tot cursus aangeboden gekregen. We kunnen stellen dat de groep een hoge graad van kennis en ervaring opdoet en heeft in het omgaan met gemotoriseerd gereedschap. Ook de aanschaf van een éénassige motormaaier en een generator heeft onze mogelijkheden vergroot waardoor we meer en beter grasbeheer kunnen uitvoeren d.m.v. van sinusmaaien (ook wel gefaseerd maaien genoemd). In 2016 is het beheer van de Hooge Nesse geheel overgedragen aan de Werkgroep Natuuronderhoud. Op de hoofdpaden na verrichten wij alle werkzaamheden; deze situatie is niet gewijzigd.

Wel is er een stuk weiland bijgekomen waarop een oeverwaluwenwand met vleermuizenverblijf is gebouwd. Ook hier zullen wij het onderhoud en beheer doen. De wand vraagt veel werk zowel binnen als buiten om deze geschikt te maken voor de doelen waarvoor deze is gebouwd.

Publiciteit:

De meeste van onze activiteiten worden beschreven op de website van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard: <http://www.natuur-zw.nl/> en <http://www.hoogenesse.nl/>

Verder wordt er een vaste nieuwsbrief uitgegeven waarin de activiteiten van de Werkgroep vermeld worden. Er zijn in totaal 34 nieuwsbrieven gemaakt. Ook worden artikelen gepubliceerd in het blad Wetenswaard van de SNLZW. Inmiddels is de pers benaderd die de nodige publiciteit heeft gegeven.

Medewerking verleend aan:

- Vleermuizen op de Hooge Nessepolder uitgevoerd door het Dalton college in Barendrecht. Dit project is afgerond in 2016.

- Informatieverstrekking aan de Stichting Hooge Nesse/ Veerplaat.
- Informatie aan de Werkgroep Ruimtelijke Ordening.
- Regelmatig overleg gehad met Staatsbosbeheer en de gemeente Zwijndrecht.
- Start van een project met natuurlijker waterbeheer op de Hooge Nesse. Dit is mede mogelijk gemaakt door Arcadis. Gesprekken en verdere

uitvoermogelijkheden zouden in 2017 hebben plaatsgevonden, maar dit gaat 2018 worden.

- Ook is er dit jaar een inventarisatie gedaan van de flora op de Veerplaat (orchideeën) en éénmaal op de Hooge Nesse door de Natuurvereniging IJsselmonde.
- Inventarisatie van nachtvlinders door Natuurvereniging IJsselmonde
- Tevens hebben we meegewerkt aan de “Nacht van de Nacht” d.m.v. een vleermuis-excursie.

Excursie:

- Er zijn twee nachtelijke vleermuizenexcursies geweest die een groot succes waren.
- Er zijn 10 excursies geweest op de Hooge Nesse.
- Twee rondleidingen met ambtenaren van de gemeente Zwijndrecht en van de Drechtsteden.
- Het rondleiden van scholen.

Ook is er een groeiboek dat functioneert als werkmethode: “Onderhoud Hooge Nesselolder en Veerplaat. In februari 2018 komt uitgave twee met vele wijzigingen en nieuwe ideeën. Hierin wordt de inrichting beschreven, welk onderhoud, met welke methode en de rol van de vrijwilligers hierin.

De samenwerking met de Vogelwerkgroep (en NME) in Ridderkerk is gaande maar blijft beperkt tot incidentele samenwerking zoals nachtvlindertelling, floratelling enz.

Bij de ontwikkelingen in de Hooge Nesselolder hebben we een stem. Overleg is op verschillende niveaus gaande. Ook is er een goede en innige samenwerking met de Stichting Hooge Nesse/Veerplaat.

In bezoekers- en informatiecentrum ‘t Weetpunt hebben we in 2017 ruimte tot onze beschikking waarin we onze werkgroep kunnen presenteren. De modernisatie van het Weetpunt is in eerste fase klaar en in 2018 zullen we dit afmaken.

Ook zal er op de Hooge Nesse in 2018 een bezoekerscentrum worden geopend waar wij (vermoedelijk) gebruik van gaan maken. Hierover moeten nog afspraken gemaakt worden.

Onze werkgroep werkt heel nauw samen met:

- Stichting Hooge Nesse Veerplaat
- Gemeente Zwijndrecht
- Natuur en Recreatieschap IJsselmonde
- Staatsbosbeheer
- Stichting Zwijndrecht werkt
- School De Sprong

Vooruitblik op 2018

Naast de al bestaande activiteiten gaan we proberen steeds wat nieuwe activiteiten te ontwikkelen en ook onderzoekprojecten proberen op te starten. Het zou goed zijn als dit ervoor zou zorgen dat we steeds meer vogelaars/vogelliefhebbers, natuurliefhebbers en natuurarbeiders aantrekken, zodat we nog meer activiteiten kunnen organiseren. Belangrijke wensen zijn vleermuizenonderzoek en zoogdierenonderzoek. Ook willen we waterbeheer beter op de kaart zetten.

*Namens de Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard (onderdeel van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard)
Ron Stevense (coördinator), Evert Stege (assistent-coördinator)*

Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard

Locatie: Waalpad

Deze werkgroep heeft tot taak het onderhouden van het Waalpad in Heerjansdam. In 2017 zijn er twee werkdagen georganiseerd.

Op het ogenblik zijn we bezig met de gemeente Zwijndrecht om een beheerplan/groeiboek op te stellen over welke werkzaamheden wij er gaan doen. Op het ogenblik zijn er nog veel onduidelijkheden die opgelost moeten worden. Het bezit van gereedschap, afspraken met de gemeente Zwijndrecht, de te verwachten bomenkap en de gevolgen ervan. Dit alles is nog niet afgehandeld.

De werkgroep bestaat uit ongeveer 5 leden met aanvulling van vrijwilligers die door publiciteit in de krant worden opgeroepen. Er wordt nauw samengewerkt met de werkgroep Hooge Nesse/Veerplaat.

In bezoekers- en informatiecentrum 't Weetpunt hebben we in 2017 ruimte tot onze beschikking waarin we onze werkgroep kunnen presenteren.

Publiciteit:

De meeste van onze activiteiten worden beschreven op de website van de Stichting Natuur en Landschap Zwijndrechtse Waard: <http://www.natuur-zw.nl/>

Onze werkgroep werkt heel nauw samen met:

- Dorpsraad van Heerjansdam
- gemeente Zwijndrecht (door wisseling van personen moete er weer nieuwe contacten worden opgebouwd)
- De activiteitenvereniging Heerjansdam

Vooruitblik op 2018

Naast de al bestaande activiteiten gaan we proberen wat nieuwe activiteiten te ontwikkelen en ook onderzoek proberen op te starten. Het zou goed zijn als dit ervoor zou zorgen dat we steeds meer vogelaars/vogelliefhebbers, natuurliefhebbers en natuurarbeiders aantrekken, zodat we nog meer activiteiten kunnen organiseren. We willen naar een onderhoud frequentie van 4 maal per jaar.

*Namens de Werkgroep Natuuronderhoud Zwijndrechtse Waard
Ron Stevens (coördinator)*

Jaarverslag 2017

Vogelwerkgroep Zwijndrechtse Waard

Bijeenkomsten vogelwerkgroep:

In 2017 hebben we wederom 10 avondbijeenkomsten of excursies gehouden op dinsdagavond, waaronder de jaarvergadering. In de maanden mei-september hebben we op de vaste vogelwerkgroep avonden korte excursies gehouden naar natuurgebieden in de omgeving. Een aantal excursies is niet doorgegaan i.v.m. slechte weersomstandigheden of door gebrek aan belangstelling. Ook zijn er excursies toegevoegd op doordeweekse dagen. Deze hebben inmiddels een andere invulling waar wel animo voor is, zoals drie foto excursies met verschillende onderwerpen. Er is een vast excursieprogramma dat per jaar wordt vastgesteld. Met de huidige technologie is het tegenwoordig heel makkelijk om elkaar snel op de hoogte te stellen als iemand een excursie wil organiseren. De ganzenocht van 2017 had overigens een matige tot goede opkomst.

Tellingen/ inventarisaties:

T.b.v. SOVON Vogelonderzoek Nederland:

- Wintervogeltellingen: januari, februari, maart, oktober, november en december in 6 gebieden.
- Punt Transect Tellingen (PTT): tussen 15 en 31 december 3 routes geteld.
- Met ingang van 2015 is er ook een BMP-telling gedaan in de Hoge Neseppolder en deze wordt in 2018 voortgezet.
- Ook worden er op de Hoge Nese sinds 2015 wintertellingen verricht.

Overige tellingen:

- Database tellingen voor de gemeente Zwijndrecht zijn beëindigd door gebrek aan gegevens.
- Munnikendevl en de Oude Devel zijn maandelijks geteld.
- Gierzwaluwtelling Kijfhoekkerkje wordt niet meer uitgevoerd. Sinds 2011 zitten er geen broedparen meer. Ook in 2016 zijn geen vliegende gierzwaluwen meer gezien rond het kerkje.
- Huis- en Boerenzwaluwtellingen: door 4 teams werd de Zwijndrechtse Waard geteld.
- Euro Birdwatch: aan meegewerkt.

Nestkasten:

Op diverse plaatsen in de Zwijndrechtse Waard heeft de Vogelwerkgroep en de Werkgroep Natuuronderhoud nestkasten geplaatst of onderhouden.

- Hoge Nese: torenvalkkast en vleermuizenkasten geplaatst; ook zijn er een tiental andere kasten geplaatst.
- Waalpad: vogelkasten en torenvalkkast geplaatst. Verder afwachten i.v.m. bomenkap.
- Sandelingen –Ambacht: twee nieuwe torenvalkkasten.
- Munnikenpark: vogelkasten worden vervangen door duurzame types.
- Bij boerderij Kerkuil kast geplaatst (met succes).

Medewerking verleend aan:

- Stichting Hooge Nesse/Veerplaat
- Informatie aan de Werkgroep Ruimtelijke Ordening
- Staatbosbeheer
- Gemeente Zwijndrecht

Ook in 2017 zijn wij actief betrokken bij het Zuid-Hollands Vogelaars overleg.

De samenwerking met de Vogelwerkgroep IJsselmonde (en NME) in Ridderkerk is gaande maar blijft beperkt tot incidentele samenwerking.

Rondom 't Weetpunt zijn de nestkasten weer schoongemaakt en waar nodig zijn er kasten vervangen. Het komende jaar zullen er weer diverse nestkasten vervangen moeten worden, wat in februari 2018 zal gebeuren. Een lid van de WNZW maakt deze kasten voor ons. Inmiddels is er ook een nieuwe bosuilenkast en een torenvalkkast (Hooge Nesse) geplaatst.

Vooruitblik op 2018

Naast de al bestaande activiteiten gaan we proberen wat nieuwe activiteiten te ontwikkelen. De vogelwerkgroep is een probleem en we hopen meer vrijwilligers aan te trekken, zodat we nog meer activiteiten kunnen organiseren.

Namens de Flora en Fauna Werkgroep Zwijndrechtse Waard

Ron Stevens (Algemeen coördinator)

Harrie de With (secretaris Vogelwerkgroep)

Evert Stege (assistent coördinator Werkgroep natuuronderhoud)

Werkgroep Publiciteit

Jaarverslag over WetensWaard in 2017

In 2017 verscheen de Wetenswaard vier keer; een keer per kwartaal. Het blad vervult een belangrijke functie bij de communicatie tussen de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard en de Vereniging Arboretum Munnike Park. Door de artikelen die geschreven worden door vertegenwoordigers van de diverse werkgroepen, blijven de vrijwilligers op de hoogte van elkaars werk en elkaars reilen en zeilen. Daarnaast heeft Wetenswaard een aantal vaste rubrieken.

In 2017 waren dat: de Kinderactiviteiten, Tuintaal, de Boom van het kwartaal en Uit het Rosarium. Ook aan de feestelijke (her)opening van 't Weetpunt is ruim aandacht besteed.

De redactie van Wetenswaard bestaat uit Fred Ligthart, Wilma Stegeman en Harry de With. Gezamenlijk bepalen zij de inhoud van het blad, schrijven zij een deel van de teksten en verzorgen zij het redigeren van de overige aangeleverde kopij. Wilma Stegeman verzorgt daarnaast het plannen, voorzitten en notuleren van de vergaderingen. Tine de Kievit doet de vormgeving en productie.

Het drukken, verzendklaar maken en bezorgen van de Wetenswaard werd ook in 2016 weer uitgevoerd door drukkerij DMDR. De redactie van de Wetenswaard is zeer erkentelijk voor deze vorm van sponsoring, die het mogelijk maakt om vier maal per jaar zo'n fraai blad uit te geven.

*Namens de redactie,
Wilma Stegeman-de Waard
Zwijndrecht, 5 maart 2018.*

Sponsoring blijft hard nodig

Alle sponsoren: heel hartelijk bedankt

Namens alle kinderen en ouderen uit Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht wil de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard haar sponsoren bedanken. De kinderen hebben het afgelopen jaar hun natuurlessen gekregen van zeer enthousiaste schoolgidsen en de ouderen hebben vele fijne wandelingen in het mooie arboretum gemaakt. **Dankzij uw bijdrage!**

Het afgelopen jaar hebben zeker 4500 kinderen van alle basisscholen uit Zwijndrecht en Hendrik Ido Ambacht hiervan genoten, de lessen worden gegeven op diverse locaties in de Zwijndrechtse Waard, zoals 't Weetpunt, de Kiboehoeve, de Frelustal en niet de vergeten de Hooge Nesse en de Sophia polder.

De ouderen zijn meer malen verrast met een leuke wandelingen door IVN medewerkers in het park, echter om dit te kunnen blijven doen heeft de Stichting uw steun hard nodig. Nu de crisis achter de rug is hopen wij dat, met een vernieuwd 't Weetpunt, weer nieuwe sponsoren onze Stichting willen steunen.

Verder willen wij trachten de ouders van de kinderen, die les krijgen in 't Weetpunt, over te kunnen halen een kleine geldelijke bijdrage te geven voor de milieu- educatie lessen.

Indien u een specifiek project wilt sponseren, kunnen wij dit voor u regelen, zodat u de voortuitgang van uw project kunt volgen.

Het is de secretaris van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard, die allerlei activiteiten ontwikkelt om de sponsoring in goede banen te leiden.

Wij herhalen het nog maar eens: **Sponsoring blijft hard nodig.**

Ook in 2018 gaat het Stichtingsbestuur graag de uitdaging aan om meer nieuwe "supporters" te vinden.

Het is het Stichtingsbestuur bekend, dat de gemeente Zwijndrecht en de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht zeer ingenomen zijn met alle activiteiten die wij ontwikkelen, zoals de Dag van de Duurzaamheid, Nacht van de Nacht en de jaarlijkse Boomplantdag. Dit zijn enkele van de vele uitdagingen waar de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard voor staat.

Wij zijn gaarne bereid u nadere informatie te verstrekken.

Cees Roosendaal

Overgenomen uit het jaarverslag van: De Vereniging Arboretum Munnike Park

JAARVERSLAG OVER 2017

Dit is het secretarieel verslag over de activiteiten van de Vereniging Arboretum Munnike Park. Over het echte werk van de leden van onze vereniging in ons arboretum is verslag gedaan door Leny Mars, zoals u elders in dit jaarverslag kunt lezen.

Zoals elk jaar zijn we gestart met de traditionele nieuwjaarsreceptie tezamen met de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard, dit keer op zaterdag 6 januari. En zoals altijd was het er gezellig. De gebruikelijke toespraken met terugblikken op 2016 en ook vooruitblikken op het jaar 2017 en natuurlijk een hapje en een drankje en een toast op 2017.

In januari heeft een aantal leden een opfriscursus gedaan voor de bediening van het AED-apparaat dat in 't Weetpunt hangt. Allen zijn geslaagd en kunnen dus, in geval van nood, met dit apparaat aan de slag.

Op 19 april werd de algemene ledenvergadering van onze vereniging gehouden in 't Weetpunt, waarbij 22 leden aanwezig waren. Wat er in deze vergadering zoal besproken en besloten werd kunt u lezen in het door Sonja Kock gemaakte verslag.

Dit jaar hebben we twee nieuwe leden mogen verwelkomen t.w.: Ben Kock en Piet Korll.

Helaas hebben we wegens overlijden afscheid moeten nemen van Edy Lintsen, die vanaf 1989 al lid was; van onze oud-voorzitter Theo van Bronswijk en van Nesy Roubos die ons de laatste jaren van koffie voorzag.

Ons ledenaantal bedraagt nu 46.

Op 5 april hebben we bij Florensis de stekken verspeend van de eenjarige zomerbloeiërs voor de borders voor 't Weetpunt en in mei zijn deze geplant.

Zaterdag 1 juli was de jaarlijkse studiedag van de vrijwilligers van onze vereniging. Het reisdoel was Utrecht, met een rondvaart langs prachtige oude bomen. Dan volgde een lunch in het pannenkoekenhuis waarna we een bezoek brachten aan de botanische tuin van de universiteit van Utrecht. Veel gezien en geleerd, van rotstuinen tot vlinderkassen en een zeer oude Chinese Ginkgoboom. Een intensieve dag die afgesloten werd met een diner in Spektakel. Een geslaagde, door Leny Mars goed georganiseerde dag, waarvoor hartelijk dank!

In dit jaar heeft het bestuur 6 bestuursvergaderingen gehouden, waar veel zaken besproken werden. De belangrijkste waren:

- Het beheer van de bosstrook
- Het vernieuwen en aanvullen van het rosarium
- Het opstellen/bijwerken van het meerjarenplan
- Het laten asfalteren van de paden (dat nog steeds op zich laat wachten)
- Het kappen van oude/dode/verbrande bomen en het herbeplanten daarvan
- Het onderhoud van de paddenpoel(en)
- De aanschaf van een nieuwe fonteinpomp

De onderstaande personen maken deel uit van het bestuur:

Jan Beerentemfel, voorzitter
Leny J. Mars-Vonk, vice-voorzitter
Andries van der Ent, secretaris
Rob Kaim, 2^e secretaris
Leo de Best, penningmeester
Tine de Kievit-van Halm, ledenadministratie
Sonja de Kock-Baan, notuliste

Verder werd er ook nog een aantal malen vergaderd met de gemeente, i.c. wethouder Jacqueline van Dongen en onze accountmanager Graciëlla Marica. Hierbij kwamen veel zaken ter sprake, waaronder de financiën, het asfalteren van de paden (weer), de paddenpoel, grenspaaltjes, kortom allerlei zaken waarbij de gemeente ons behulpzaam kan zijn.

Op 2 september werd het gerenoveerde Weetpunt officieel heropend door wethouder Van Dongen. Een feestelijke gebeurtenis, gevolgd door de uitreiking van een speldje van de gemeente Zwijndrecht aan Ron Stevense en begeleid met een glaasje en een hapje. Een geslaagde dag.

Het voltallige College van B&W kwam ons op 24 oktober bezoeken en verrassen met gebak en een plant voor iedere vrijwilliger als dankbetuiging van de gemeente voor ons werk.

Ook dit jaar heeft weer een aantal medewerkers van de Rabobank zich een ochtend lang hard ingezet om met ons mee te werken in het park. Een leuke, mooie geste van bank en medewerkers, waarvoor hartelijk dank.

Op 7 oktober hebben we weer meegedaan aan de dag van de duurzaamheid. We stonden met een kraam met foto's, materiaal en een tv in winkelcentrum Walburg. We maakten reclame voor de VAMP en probeerden mensen over te halen om vrijwilliger te worden.

Het jaar werd weer afgesloten met een gezellige avond waarop, onder leiding van Metha van der Net kerststukjes werden gemaakt. Er werden ware kunstwerken gecreëerd en de avond werd besloten met een gezellig samenzijn en een hapje en drankje.

Andries van der Ent, secretaris

Het arboretum in het afgelopen jaar

Het begin van 2017 was erg koud. Veel ijzel en vorst. De eerste 14 dagen werd er alleen wat gesnoeid en gaten gegraven voor de bestelde bomen. Deze werden pas na de vorst op 7 februari geplant, net voor de sneeuwval op 11 februari.

Eind van deze maand op de 28ste werd een begin gemaakt met de rozensnoei bij de bruggen, onder andere de Guirlande d'Amour en de Bantry Bay.

Het grote geheel werd in de opeenvolgende weken gekort (14 en 21 maart).

Maart was een drukke maand met onder andere een bezoek aan een lezing van de N.D.V., een rondleiding en het ophalen en verwerken van de meststoffen voor de rozen.

31 Maart werd er voor de eerste keer gemaaid.

Op zaterdag 1 april vonden vele struiken en bomen een plaatsje in het park.

Op dinsdag 4 april kwamen er nog de Magnolia's en de nieuwe aanplant langs het Develpad bij. (in plaats van de oude wilgen groeit er nu een veelzijdig assortiment bomen en struiken).

Vakkundig werd de nieuwe “gele border” onderhanden genomen door Munter op 11 april. Op woensdag 5 april verspeenden 7 vrijwilligers de jonge plantjes bij Florensis. Snoeien en mesten in apri, evenals het wieden, zijn een jaarlijks terugkerende bezigheid.

Op 9 mei worden in recordtijd plm.3000 plantjes voor ’t Weetpunt geplant: - met zijn allen ! ! - De eenjarigen bloeiden van mei tot november. Mei/juni ook voor veel vrijwilligers vakantiemaanden.

Extra gesproeid werd er op maandag 19 juni. Het was erg warm en droog! Alle rozen bloeiden uitbundig.

Op 4 juli werken 20 man op diverse plaatsen onder andere in het rosarium, de hulsthoek en bij de eenjarigen.

Op 10 juli werden de Taxussen in het rosarium strak geknipt.

In juli is er veel last van regenbuien en slakken. Ook werden diverse hutten uit de bosschages verwijderd.

In september weer de diverse bloembollen besteld en in oktober gepoot.

Dinsdag 24 oktober bracht de gemeente “pruikenbomen” voor de vrijwilligers. Onder genot van koffie en gebak spraken de raadsleden met de vrijwilligers over het wel en wee van de vereniging en het mooie park.

“Rabo mensen” hielpen ons op 31 oktober een handje met het uitstrooien van dennenschors tussen de rozen. Ook werd er fanatiek blad geharkt.

Op 7 november kregen enkelen al snoeiles van Ad van der Zijde en werden er nog 10 balen schors verstrooid.

Maandag 4 december werd een border voltooid met een bloemenrand en bijzondere struiken. Op zaterdag 9 december kon niet gewerkt worden vanwege een besneeuwd park.

Dinsdag 12 december kwamen 24 vrijwilligers bijeen om onder leiding van Metha een kerststuk te maken. Altijd een gezellige avond ondanks de sneeuw.

De laatste witte tulpen worden gepoot. Vele zaterdagen werkten enkelen aan het opruimen van zwerfvuil en versnipperen van snoeihout.

Leny Mars, vice-voorzitter Vereniging Arboretum Munnike Park

Financieel verslag 2017

SNL&ZW
Postbus 1206
3330 CE Zwijndrecht

ACTIVA

- 28 -

- 29 -

2. WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2017				
	2017		2016	
	€	€	€	€
Donaties, giften, adopties	7.900		9.500	
Subsidies schoolgidsen	5.408		5.370	
Subsidies overig	3.400		2.600	
Bijdrage scholen	3.375		4.350	
Huuropbrengst	1.247		2.560	
Bijdrage VAMP	2.400		2.400	
Opbrengst nestkast	591		10	
SOM DER OPBRENGSTEN		24.321		26.790
Afschrijvingen	-		193	
Huisvestingskosten	7.626		7.737	
Kantoorkosten	1.427		1.570	
Verkoopkosten	160		258	
Algemene kosten	1.209		1.187	
Flora & fauna werkgroep	37		43	
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	-		-	
Werkgroep 't Weetpunt	12.865		13.051	
Diverse lasten	1.164		-	
SOM DER KOSTEN		24.488-		24.039-
		167-		2.751
Rentebaten & soortgelijke opbrengsten	15		158	
Rentelasten & soortgelijke kosten	150-		147-	
		135-		11
EXPLOITATIERESULTAAT		302-		2.762
Af: Aandeel Vereniging Munnike-Park in donaties etc. 10%		790-		950-
RESULTAAT		1.092-		1.812

3. TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2017				
ACTIVA				
	Aanschaf	Afschrijving	Afschrijving	Boekwaarde
Materiële vaste activa	waarde	t/m 2016	2017	31-dec-17
Inventaris	€ 577	€ 577	€ -	€ -
Inventaris	€ 577	€ 577	€ -	€ -
Het afschrijvingspercentage voor inventaris bedraagt:				33,33%
PASSIVA				
ALGEMENE RESERVE			2017	2016
Stand per 1 januari			€ 19.041	€ 17.229
Resultaat			€ 1.092-	€ 1.812
Stand per 31 december			€ 17.949	€ 19.041
RESERVERING VAMP				
Stand per 1 januari			€ 5.823	€ 5.374
Ottrekkingen			€ 368-	€ 501-
			€ 5.455	€ 4.873
Aandeel donaties 10%			€ 790	€ 950
Stand per 31 december			€ 6.245	€ 5.823
RESERVERING OVERIG				
Stand per 1 januari			€ 49.292	€ 70.000
Mutatie			€ 16.243-	€ 20.708-
Stand per 31 december			€ 33.049	€ 49.292
RESERVERING PROJECTEN				
Diverse projecten per 1 januari			€ 11.662	€ 4.958
Mutatie			€ 3.809-	€ 6.704
Stand per 31 december			€ 7.853	€ 11.662

4. TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2017

	2017	2016
	€	€
Materiële vaste activa		
Afschrijving inventaris	-	193
Huisvestingskosten		
Beheer 't Weetpunt	4.237	4.307
Gas, water, electra	2.076	1.990
Schoonmaakkosten	-	150
Kosten Netwerk	486	479
Grondlasten	827	811
	7.626	7.737
Kantoorkosten		
Kantoorbehoeften	130	224
Drukwerk	361	397
Telefoon	600	601
Porti	336	348
	1.427	1.570
Verkoopkosten		
Representatiekosten	160	258
Algemene kosten		
Verzekeringen	930	922
Contributies en abonnementen	279	265
Overige algemene kosten	-	-
	1.209	1.187
Werkgroep 't Weetpunt		
Beheer	498	282
Boodschappen tbv 't Weetpunt	1.599	1.110
Gastvrouwen/gastheren	123	147
Multimedia	-	-
Natuur en Milieu Educatie	4.592	4.650
Schoolgidsen	6.053	6.835
Tentoonstellingen	-	27
	12.865	13.051

Begroting 2018	
Inkomsten	Bedrag
Sponsorgelden	€ 8.000,00
Bijdrage Ver. Arboretum Munnikepark	€ 2.400,00
Verhuur	€ 1.250,00
Rente inkomsten	€ 25,00
Bijdrage scholen aan schoolgidsenprogramma	€ 3.500,00
Bijdrage gem. Zwijndrecht tbv schoolgidsen	€ 5.400,00
Bijdrage gem. H.I.Ambacht tbv schoolgidsen	€ 2.000,00
Bijdrage gem. Zwijndrecht tbv NME	€ 3.000,00
Totaal	€ 25.575,00
Uitgaven	Bedrag
Eneco	€ 1.800,00
Oasen	€ 200,00
Grondlasten	€ 800,00
Netwerk	€ 500,00
Beheerder	€ 4.000,00
Totaal Huisvestingskosten	€ 7.300,00
Afschrijving Inventaris	€ -
Totaal afschrijving	€ -
Kantoorartikelen	€ 200,00
Bankkosten	€ 150,00
Drukwerk (incl Wetenswaard)	€ 400,00
Telefonie / Internet	€ 600,00
Portokosten	€ 350,00
Totaal Kantoorkosten	€ 1.700,00
Verzekeringen	€ 950,00
Contributies/abonnementen	€ 275,00
Diversen Representatie	€ 200,00
Totaal Algemene kosten	€ 1.425,00
10% Sponsorgelden tbv VAMP	€ 800,00
Totaal sponsorbijdrage VAMP	€ 800,00
WGW Algemeen / boodschappen	€ 1.250,00
WGW Beheer	€ 500,00
WGW Gastvrouwen/gastheren	€ 200,00
WGW Multimedia	€ 500,00
WGW Natuur & Milieu Educatie	€ 4.500,00
WGW Schoolgidsen	€ 6.500,00
WGW Tentoonstellingen	€ 400,00
Totaal WG 't Weetpunt	€ 13.850,00
Contributies	€ 100,00
Lezingen	€ 150,00
Diversen	€ 250,00
Totaal Flora en fauna werkgroep	€ 500,00
Totaal	€ 25.575,00

Toelichting financieel verslag 2017 en begroting 2018

Financieel verslag 2017.

Zoals in het Financieel jaarverslag te zien is heeft de Stichting het jaar 2017 met een klein tekort afgesloten. De sponsorgelden zijn dit jaar gedaald o.a. door het vertrek van een 'laansponsor' terwijl ook de opbrengst van de verhuur aanmerkelijk lager uitviel als in 2016.

Enkele posten in het Financieel jaarverslag wil ik hieronder kort toelichten.

Aan de **vorderingen** kant:

Er staan nog wat bedragen open van aan het eind van het jaar verstuurd facturen welke niet meer in 2017 binnengekomen zijn en kosten welke al betaald zijn voor 2018.

Aan de **schulden** kant:

Reservering Overig: € 16.000 lager i.v.m. 2e deel interne verbouwing 't Weetpunt..

Reservering Projecten: iets afgenomen i.v.m. interne projecten.

Vooruit ontvangen bedragen: Subsidie voor 2018 en vooruit ontvangen sponsorgeld voor de komende jaren.

Nog te betalen kosten zijn facturen welke in 2018 zijn betaald voor kosten in 2017.

Als we naar de kosten kijken valt het op dat de kosten in 2017 weinig zijn veranderd ten opzichte van 2016. Iets waar we ondanks allerlei prijsverhogingen ed. verheugd over zijn.

De Stichting is sinds 1 januari 2012 door de belastingdienst aangewezen als **ANBI**. Het voordeel van schenken aan **een ANBI** is dat u de gift, op de gebruikelijke wijze, geheel of gedeeltelijk in *af trek* kan brengen op uw belastbaar inkomen.

Het blijft van het grootste belang dat we nieuwe sponsors enthousiast kunnen maken voor het prachtige werk van de Stichting.

Begroting 2018.

Het is het bestuur van de Stichting gelukt om voor 2018 een sluitende begroting samen te stellen. In 2018 zullen de zeer succesvolle activiteiten van de schoolgidsenwerkgroep worden vervolgd. Mede met subsidies van de gemeente Zwijndrecht en van de gemeente Hendrik Ido Ambacht en de eigen bijdrage van de deelnemende scholen moet de financiële basis voor deze activiteiten gegarandeerd zijn. Ook de NME-activiteiten voor de Gemeente Zwijndrecht, o.a. Boomfeestdag, Dag van de Duurzaamheid, Nacht van de Nacht en Biodiversiteit, zullen in 2018 worden voortgezet.

In de Algemene Bestuursvergadering zijn de jaarplannen, met de daaraan gekoppelde begroting voor de diverse werkgroepen, goedgekeurd.

Gert de With, Penningmeester SN&LZW

Verslag controlecommissie 2017

Zwijndrecht, 14 maart 2018

Hierbij verklaart de controlecommissie bestaande uit dhr. C.M.T. de Jong en dhr. J.A. Bakker dat zij op 14 maart 2018 de financiële jaarrekening 2017 van de Stichting Natuur & Landschap Zwijndrechtse Waard heeft gecontroleerd.

De commissie heeft geconstateerd dat:

- a. de boekhouding compleet en in overeenstemming met de werkelijkheid is,
- b. het saldo op de bankrekeningen overeenkomt met de boekhouding.

De commissie adviseert om in de eerstvolgende bestuursvergadering de penningmeester en het bestuur décharge te verlenen voor het gevoerde financiële beleid over de periode 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017.

Getekend, 14 maart 2018.

Dhr. C.M.T. de Jong

Dhr. J.A. Bakker

